

מי שאחזו פרק שביעי גיטין

סמ.

ט"ל"א [מ"ל"א]. קרס
בין הפוגע בראיה.
קר"ג כרכום.
אשטרי"ם
[אשטרי"ם]. קש.
מצינדר"א
[מצינדר"א]. סלק קצין.
מדינדר"ש
אשטרי"ל. שומן המעיים.
דוכן הכר.
גל"ט [גל"ט]. בלוט.
אשטרי"ל.
[אשטרי"ל]. דלקת שקדים.
מצינדר"א. [פילטר"א].
בן-חרצית [צמח].
בדמוני"א [בלדימוני"א].
שומן האלפים.
פינוג'י. חילבה
[גרגנית יוונית, צמח
המשמש לתבלין].
המול"ן. כשות.
אשטרי"ל.
[אשטרי"ל].
דלקת שקדים.
צרי"ר [צרי"ר].
גל"ט. בלוט.
אשטרי"א [אמוניאק"ן].
כלוריד, אמוניה.
גל"ט. חלבנה.

לברוקתי. הכא משמע דיש לה רפואה וכן צ"ל המויל"א יין (שנת דף עח.) נמי קאמר שכן כוחלין לברוקתי וקשה דבכורות (דף נח:) חשיב ליה גבי מומין הקבועין ואומר רבינו ינחק דכל מה שאינו עובר מאיליו או ע"י רפואה קלה חשיב מוס קבוע אי נמי רפואה המולי אלל

והמויל"א היינו במחלת המולי אלל כסוף המולי אין לו רפואה:

לכבא. שנים כדפי צקונטרס כאן ולא כמו שפירש בעלמא (ע"ד דף כח.) דהיינו חניכיים ב מולמירין צערי פסחים (דף ק"ג) לא מעקר ככא וכן בחולין (דף נט:) נמור ככי ושיני דגריז זה לא שייך לומר בחניכיים^א:

רצ
וליתבינהו ניהליה בצינורא דדשא וניכלינהו^ב בקלקולי דמתא בתר הכי לפשוט שודרא ברקא ונימרו הכי שברירי דפלוני בר פלוניא שבקינהו לפלוני בר פלוניא^ג וליחרו לכלבא בבביתא דעיניה לשברירי דיממא ליתי שבעה סומקין מגווא דחיותא וניטוינהו אחספא דאומנא וליתבי איהו מגואי ואיניש אחרינא מאבראי ונימא ליה עוריא הב לי דאיכול ונימא ליה האך פתיחא סב איכול ובתר דאכיל ליתבריה לחספא דאי לא הדרי עילוייה לדמא דאתי מנחירא ליתי גברא כהן דשמיה לוי וליכתוב ליה לוי למפרע ואי לא ליתי איניש מעלמא וניכתוב ליה אנא פפי שילא בר סומקין למפרע ואי לא ניכתוב ליה הכי טעם דלי במי כסף טעם דלי במי פגם ואי לא ליתי עיקרא דאספסתא ואשלא דפוריאי עתיקא וקורטסא ומוריקי וסומקא דלוליבא ונקלינהו בהדי הדדי וליתי גבבא דעמרא וניגדול תרתי פתילתא ולטמיש בחלא וניגדבל בקיטמא הדין וניתבי בנחיריה ואי לא ליחזי אמת המים דאולת ממוזהר כלפי מערב ונפסע וניקום חד כרעא להאי גיסא וחד כרעא להאי גיסא ונישקול טינא בידיה דימינא מתותי כרעא דשמאליה ובידיה דשמאלא מתותי כרעא דימיניה וניגדול תרתי פתילתא דעמרא וניטמיש בטינא וניתבי בנחיריה ואי לא ליתבי תותי מרובא ונייתו מיא ולישרד עליה ולימרו כי היכי דפסקי הני מיא ליפסוק דמיה דפלניא בר פלניא לדמא דאתי מפומא בדקינן ליה בגילא דחישתא אי סריך מריאה קאתי ואית ליה תקנתא ואי לא מכברא קאתי ולית ליה תקנתא אמר ליה רב^ד אמי לרב אשי והאנן איפכא תנן^ה גיטל הכבד ולא נשתיר הימנה כלום הריאה שניקבה או שחסרה אמר ליה כיון דמפומיה קאתי אימר איתמוחי איתמוח אמר מר אי מריאה קאתי אית ליה תקנתא מאי תקנתיה ליתי שבעה^ו כוני מפירמא דסילקא ושבעה כוני פירמא דכרתי וחמשה כוני פירא ותלתא כוני דמלפחי וכונא דכמונא וכונא דחבלי וכנגדן כנתא פטירתא וליבשיל וליכול ולישתי אבתריה שיכרא חריפא דטבת לככא אמר רבה בר רב הונא ליתי תומא יחידאה ונימרסיה במישהא ומילחא ונתביה אטופראי דאלינא דהחוא גיסא דכייב ליה ונהדר ליה גנפא דלישא וניזדהר לבישריה דקשי לחיורא לחינכי אמר רבי יוחנן^ז "חומתי כי ממרו ועיקרא דחומתי עדין מממרו ונינקוט בפומיה הני לאוקומי לבשולי לייתי פארי דריש נפייא ומלפחי בעפרייהו ושובלילתא וחומרתא דכשותא ונינקוט כאמגוזא בפומיה לאיפתוחי לינפח ליה חבריה תחלי חיותא בגילא דחישתא לאסוקי ליתי עפרא מטולא דבית הכסא וניגבול בדובשא וניכול דמעלי ליה^ח לברסם ליתי כי פיסתקא דנישדור וכי אמגוזא דחלבניתא דובשניתא ומלי תרודא דובשא חיוורא ומלי נטלא בת מחווא חמרא נקידא ונישלוקינהו בהדי הדדי וכי בשיל נשדור בשיל ליה כוליה ואי לא ליתי רביעתא דחלבא דעורא חיוורתי ונישייפה

לברוקסי. חולי שבעין שקורין טייל"א: **דש חומרי.** מנומר שצבע גווינן מחמת זקנה: **וניכשיש צעולא.** כלומר שלא מחמת שמש: **הרי מנסא כוחלא וחדא מנסא מיניה.** שני חלקים כחול וחלק אחד מנומר: **סלסא מכחלי.** מכחול הוא כנף עץ שנוטל צו הכחול ונותן צעין:

סלסא מכחלי. שלסא פעמים: **לימלי.** ימים צעין: **דאי.** מיוחדר דלא לימלי טפי פקע עיניה: **לשברירי דלילא.** סגורים הבאות על האדם צלילה: **שודרא ברקא.** חבל של שיער בהמה ושל זנב סוס ופרה: **וניסר חדא כרעא מיניה וחדא כרעא מלכלא.** יקשור אחד מרגליו ורגל הכלב צעין ראשי החבל: **ונטרפו יוקא חספא אכסריה.** יקשקשו מינוקות צברי חרסים אחריו: **ויאמרו.** לש זח: **אסא כלבא אכסא סרגול.** זקן כלב שוטה סרגול: **אומל.** חמירות צער: **ונפצינשו ניהליה.** בני הצמים להנך אומלי צינורא דדשא: **קלקלי.** אשפות: **ליפשוט.** יתיר הקשר מרגלו: **צציתא דעיניה.** צצית עינו: **סומקין.** טחולים: **אחספא דאומנא.** כלי חרס מנוול שמקיץ לתוכו דם: **ונימא ליה עוריא.** לפתיחא הב לי ואיכול: **פפי שילא כר.** לחש הוא: **טעם דלי במי כסף.** לחש הוא: **אשלא דפוריא.** חבל של מיטה: **וקורטסא.** נייר של מוכין: **מוריקא.** קרו"ג: **וסומקא דלונבא.** דבר אדום הגדל בצל: **ונגדיל פתילתא.** לשון גדילי"ט. יעשה פתילה מן הזמר: **ולטמיש בחלא.** ישרה בחומץ: **וניגדיל.** יגלגלו חלפר וידבק האפר צו: **ונשדו עליה.** דרך מרחצ: **סריך.** מדבק הקש צדס: **גילא.** אשטרי"ס: **כיון.** דדמא דכבדא שהיא תלויה למטה מן הריאה עולה למעלה ונפיק דרך הפה: **אימר איתמוחי איתמוח.** כולה כבדא ולא נשתיר הימנה כלום ונפל לריאה דרך קנה הכבד שמחובר לקנה של ריאה: **כוני.** מלא אגרוף: **פירמא דסילקא.** קנינת מרדס מצינדר"א: **פירידא.** מין עשז וי"א מדייטרי"ש: **וכנגדן.** כשיעור כל אלו: **כנסא פטירסא.** אנטרי"ל של בהמה שהיתה פטר רחם לאמה: **לככא.** חולי השיניים הפנימיים: **סומא יחידא.** ראש שום שלא היה צו אלל זלע אחד: **ונמרסיה.** ישחקנו: **אטופרא דאלינא.** על צפורן של צוהן יד: **ונודרה לצבריה.** שלא יגע אותו שום צבריו: **דקשי לחיורא.** צרעת: **לחינכי.** אצבעות הגדלים

בגורן כמין גלגלי ונבלשן רומי אשטרינאלי"ן: **חומתי כי ממרו.** עלי של חמוס פילטר"ו טוב לרפואה זו כמין עשז שקורין ממרו בלשון ארמי: **ועיקרא דחומתי.** שורש החימוס פילטר"ו: **עדין.** לרפואה מממרו. ממרו שצדמוני' לשון מורי: **הני.** חומתי וממרו: **לאוקומי.** החולי שלא ינפח יותר מדאי: **לנשולי.** האצבעות שמקצן להם שלהן לתוכן שמהא יוצאה כשיבקעו אותו: **פארי דריש נפיל.** סוגים גדולים שזפין למעלה צנפה כשמרקדין: **וטלפחי צעפרייהו.** עדשים עם עפר שנתלש צהן: **ושצנוליתא.** תלתן פינוג'י: **וחומרסא דכשופא.** פרס שצנפות הומל"ן: **לאמגוזא.** כשיעור אגוז: **לפסוחי.** האצבעות של אשטרינאלי"ן שיבקעו ותלכ הליחה: **לינפח ליה.** צגרינו: **בגילא דחישתא.** שהוא חלול ויכנים זרע השחלים לתוכו צראש אחד ויכניסו בתוך פיו של חולה עד הצליעה וינפח חצירו צראש האחר ויאלא השחלים ויפלו ויחמו על החולי: **לאסוקי.** להעלות צער לרפאות היקוע: **מטולא דציוס הכסא.** מחמת כל אכנים המסודרות לצית הכסא צדות וממוקנות כעין מושב: **לברסם.** חולי שקורין צורי"ר והוא צא מן הראש דרך החוטם: **כי פיסתקא דנשדור.** כשיעור גלג"ט של ארז מסס נשדור שקורין אמוניק"א: **לחלניסא דובשניתא.** חלבנה ממוקה שקורין גלמ"א: **סרודא.** קף: **נטלא.** כלי מחזיק רביעית: **חמלא נקידא.** יין חלול יפה שאינו אדום: **וכי בשיל נשדור בשיל כוליה.** זה סימן יהיה לך לכשיצשל הנשדור צידוע שאר סמנין מצושלין לפי שהוא קשה: **ונטייפה**

א) וינחת הערוך בערך אשא אשא] ב) וצ"ק כח. ובע"ז כח. כתב רש"י מרגום מאשפות ירם אבין מקלקלת מרים חשוכא, ג) נראה שצ"ל רב אסי, ד) חולין רש"י וכו' צערוך ערך צציתא, ה) צציתא דפורי רב אסי, ו) ובע"ז כחוב דאולי צ"ל רב אסי, ז) חולין מב, ח) וי"א בוני אלל צציתא ערך עך ק ג צציתא כיו ופירושו חופן ועי' צציתא קי: הניכרסא שלפניו צווי ופרש"י שם צווי מלא אגרוף ובעיניו צווי מלא אגרוף ובעי' ופריש"י מלא אגרוף ועי' חומתי וממרו פי' בלע"ז חולין ערך חמת איתא קה: איתא לברסם. מלא הוועס, ט) ודברים כב, י) עי' מוס' שם ד"ה ככ"י.

מוסף תוספות
א. האחרונים הטוחנים המאכל. מוס' חולין נט: ד"ה תור. ב. מקום מושב השונים. מוס' ע"ז סח. ד"ה ככ. ג. שאותן אין דרכן ליפול. מוס' חולין סס.